

INFOGRAPHIC

แนวทางในการสอดส่อง แผนงาน/โครงการ ของ ก.ร.จ.

กุมภาพันธ์ 2567

ก.ร.จ. สอดส่องในภาพรวมและผลลัพธ์ของ
แผนงาน/โครงการ มิใช่การตรวจสอบ
ในทุกขั้นตอน กรณีมีข้อบกพร่อง สงสัย หรือ
ประเด็นพิจารณา ควรส่งให้หน่วยตรวจสอบ
ดูในรายละเอียดตามอำนาจหน้าที่

จัดทำโดย : ส่วนบริหารงานคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด
สำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สารบัญ

การตรวจสอบและข้อสังเกตเบื้องต้นเกี่ยวกับ

- การจัดซื้อจัดจ้าง
- การจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์
- งานก่อสร้าง

ตัวอย่างประเภท โครงการที่มักมีความเสี่ยงหรือโอกาสเกิดการทุจริต

- โครงการก่อสร้างถนนและท่อระบายน้ำ
- โครงการก่อสร้างประปาหมู่บ้าน
- โครงการขุดสระ
- โครงการระบบเครือข่ายไร้สายความเร็วสูง
- การใช้บักขีพื้บิต
- โครงการสร้างฝายชะลอน้ำ

สัญญาณเตือนความเสี่ยงการทุจริตเบื้องต้น

- การสำรวจออกแบบ
- การกำหนดขอบเขตการจ้างและกำหนดราคากลาง
- การกำหนดเงื่อนไขการประกวดราคา การพิจารณาผลการประกวดราคา E-auction หรือคัดเลือกผู้รับจ้าง
- โครงการระบบเครือข่ายไร้สายความเร็วสูง
- การใช้บักขีพื้บิต
- โครงการสร้างฝายชะลอน้ำ

การตรวจสอบและข้อสังเกตเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง

(ที่มา : คู่มือการแจ้งข้อมูล เบาะแส หรือพยานหลักฐานสำหรับการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และชุดความรู้ การเฝ้าระวังการทุจริตของหน่วยงานรัฐ ชุดที่ 1 สำนักงาน ป.ป.ช.)

1

การตั้งงบประมาณ สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานหรือไม่

- วัตถุประสงค์มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน หรือมีราคาสูงเกินกว่ามาตรฐาน ครุภัณฑ์ของสำนักงบประมาณ หรือราคาในท้องตลาด หรือราคากลาง หรือไม่
- การจัดซื้อหรือจัดจ้างนั้น ผู้รับจ้าง/ผู้ขายมีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้อนุมัติ หรือเจ้าหน้าที่รัฐ หรือไม่
- การกำหนดคุณสมบัตินั้น เอื้อประโยชน์เฉพาะให้กับผู้รับจ้าง/ผู้ขายบางราย หรือไม่
- มีการแบ่งซื้อ แบ่งขาย เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างอยู่ในวิธีเฉพาะเจาะจง หรือไม่

2

การส่งมอบงานและการตรวจรับงาน

- การส่งมอบวัสดุเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา หรือไม่
- ดูว่าวัตถุประสงค์ที่ทำการตรวจรับตรงตามระบุไว้ในสัญญา หรือไม่ และมีคุณภาพตรงกับที่กำหนด หรือไม่
- การดำเนินงานหรือส่งมอบของ/งานผิดแบบตามที่กำหนดในสัญญา หรือส่งมอบของ/งาน ระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา หรือไม่

3

การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะ หรือเงื่อนไข และเกณฑ์ในการพิจารณา

- การกำหนดคุณสมบัติที่เอื้อประโยชน์เฉพาะให้กับผู้รับจ้าง/ผู้ขายบางราย หรือมีการล็อกสเปคให้เข้าเสนอราคาได้เฉพาะพวกพ้องของตน หรือมีการแจ้งให้ผู้รับจ้าง/ผู้ขายทราบล่วงหน้า หรือไม่
- มีการกำหนดเงื่อนไขในเรื่องผู้มีสิทธิเสนอราคา เช่น การกำหนดผลงานขั้นต่ำ การกำหนดประเภทบุคคลของผู้เสนอราคาต้องเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทกว่า เอื้อประโยชน์ หรือไม่
- การกำหนดเกณฑ์ราคาประกอบเกณฑ์อื่น (Price performance) มีสัดส่วน และวิธีการวัดผลชัดเจนหรือไม่ เพียงใด และมีการกำหนดเงื่อนไขเป็นธรรมกับผู้ยื่นข้อเสนอ หรือไม่

การตรวจสอบและข้อสังเกตเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง

(ที่มา : คู่มือการแจ้งข้อมูล เบาะแส หรือพยานหลักฐานสำหรับการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และชุดความรู้ การเฝ้าระวังการทุจริตของหน่วยงานรัฐ ชุดที่ 1 สำนักงาน ป.ป.ช.)

4

การรับซอง , เปิดซอง สอบราคา

- มีการเข้าหน้าห้องขายเอกสารเพื่อคอยพูดคุย กีดกัน ผู้จะมาซื้อแบบ ไม่ให้ซื้อแบบ โดยใช้วิธีการขอความร่วมมือหรือจ่ายเงินค่าน้ำมันรถ หรือมีการข่มขู่หรือไม่
- มีการกีดกันผู้รับจ้าง/ผู้ขายนอกกลุ่ม โดยการตรวจสอบเอกสาร สอบราคาให้ละเอียด เช่น การไม่มีหนังสือมอบอำนาจ การประทับตราลงในเอกสารไม่ครบทุกแผ่น หรือไม่
- เจ้าหน้าที่รัฐได้มีการแอบเปิดเผยข้อมูลผู้เสนอราคาให้แก่ผู้รับจ้าง/ผู้ขายบางรายที่ให้ผลประโยชน์ หรือไม่
- ดูว่าผู้ขาย/ผู้รับจ้างมีการตกลงสมยอมราคากันเอง หรือไม่

5

การพิจารณาผลและการดำเนินการตามสัญญา เป็นไปตามเงื่อนไข เงณฑ์ในการพิจารณา ผู้ชนะการเสนอราคาหรือไม่

- ผู้รับจ้าง/ผู้ขายที่ได้รับการคัดเลือกมีส่วนได้ส่วนเสียหรือเกี่ยวข้องกับผู้มีอำนาจในการอนุมัติ หรือไม่ หรือเป็นผู้ประกอบการที่ได้รับจ้างเป็นประจำหรือไม่

6

การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะ หรือเงื่อนไขและเกณฑ์พิจารณาผล

- มีการกำหนดคุณสมบัติเงื่อนไขเฉพาะผู้รับจ้างบางรายหรือมีการล็อกสเปคให้เข้าเสนอราคาได้เฉพาะพวกพ้องของตน หรือไม่ หรือมีการกำหนดเงื่อนไขเฉพาะ ในเรื่องของผู้มีสิทธิเสนอราคาได้โดยอ้างว่าเป็นงานที่ต้องกระทำโดยเร่งด่วน หากล่าช้าอาจเสียหายแก่ราชการ

การตรวจสอบและข้อสังเกตเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์

(ที่มา : คู่มือการแจ้งข้อมูล เบาะแส หรือพยานหลักฐานสำหรับการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และชุดความรู้ การเฝ้าระวังการทุจริตของหน่วยงานรัฐ ชุดที่ 1 สำนักงาน ป.ป.ช.)

1

การกำหนดราคากลาง

- คณะกรรมการกำหนดราคากลางได้กำหนดราคากลางหรือคำนวณราคากลางของพัสดุที่จัดซื้อจัดจ้างในรายการถูกต้องตามข้อเท็จจริง/หลักวิชาการ/หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หรือไม่ หรือคำนวณราคากลางโดยไม่สามารถพิสูจน์หรืออ้างอิงแหล่งที่มาของราคากลางที่เชื่อถือได้

2

การกำหนดรายละเอียดร่างขอบเขตงาน (TOR)

- การกำหนดคุณสมบัติเงื่อนไขประโยชน์เฉพาะให้กับผู้รับจ้าง/ผู้ขายบางรายหรือมีการล็อกสเปคให้เข้าเสนอราคาได้เฉพาะพวกพ้องของตน หรือมีการแจ้งให้ผู้รับจ้าง/ผู้ขายทราบล่วงหน้า หรือไม่

3

การยื่นซอง/การเสนอราคา การยื่นเสนอราคาผ่านระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP)

- ผู้รับจ้าง/ผู้ขายมีการตกลงสมยอมราคากันเองก่อนที่จะเสนอราคา หรือไม่

4

การพิจารณา

- ผู้รับจ้าง/ผู้ขายที่ได้รับการคัดเลือกมีส่วนได้ส่วนเสียหรือเกี่ยวข้องกับผู้มีอำนาจในการอนุมัติหรือไม่ หรือเป็นผู้ประกอบการได้รับงานเป็นประจำหรือไม่

การตรวจสอบและข้อสังเกต เบื้องต้นเกี่ยวกับ งานก่อสร้าง

(ที่มา : คู่มือการแจ้งข้อมูล เบาะแอส หรือพยานหลักฐาน สำหรับการกระทำผิด
ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.)

โปร่งใส ไร้ทุจริต คือ การทักของ ก.ร.อ.

การก่อสร้าง

คือ กิจกรรม การกระทำให้เกิดการประกอบ การติดตั้ง หรือการดำเนินการอื่นใดเพื่อก่อให้เกิดเป็นสิ่งก่อสร้าง ได้แก่ อาคาร โครงสร้าง ระบบ สาธารณูปโภค หรือ สิ่งอื่นใด ที่มีลักษณะคงทน ทาวร และใช้ประโยชน์ได้ รวมถึงการปรับปรุง การรื้อถอน การต่อเติม และการซ่อมแซม สิ่งก่อสร้างดังกล่าวด้วย

การออกแบบงานก่อสร้าง

การออกแบบงานก่อสร้างของหน่วยงานรัฐ ประกอบด้วย แบบก่อสร้าง (Drawing) และรายการประกอบแบบ (Specification) ซึ่งกระทำได้ 3 วิธี คือ

- ▲ หน่วยงานออกแบบเอง
- ▲ ให้ส่วนราชการอื่นทำการออกแบบ
- ▲ จ้างบริษัทเอกชนมาดำเนินการออกแบบ

การทุจริตสามารถเกิดขึ้นได้ในทุกขั้นตอนของงานก่อสร้าง ตั้งแต่การคิดโครงการ การขออนุมัติ การงบประมาณ การกำหนดสเปค การจ้างที่ปรึกษา การศึกษาความเป็นไปได้และความคุ้มค่า การกำหนดราคากลาง การกำหนดข้อกำหนดรายละเอียด (TOR) การจัดซื้อจัดจ้าง การลงนามในสัญญา การดำเนินการก่อสร้าง และตรวจรับงาน

ทั้งนี้ ประชาชนสามารถตรวจสอบเบื้องต้นเกี่ยวกับงานก่อสร้างได้ ซึ่งสังเกตจากการดำเนินงานก่อสร้างว่ามีคุณภาพหรือเป็นไปตามที่กำหนดในสัญญาหรือไม่ โดยดูสัญญาจ้างประกอบกับรายการต่าง ๆ ได้

การตรวจสอบและข้อสังเกตเบื้องต้น
เกี่ยวกับ

งานก่อสร้าง

(ที่มา : คู่มือการแจ้งข้อมูล เบาะแส หรือพยานหลักฐาน
สำหรับการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ
คณะกรรมการ ป.ป.ช.)

งานก่อสร้าง อาคาร

โปร่งใส ไร้ทุจริต คือ การกิจของ ก.ร.จ.

สามารถตรวจสอบเบื้องต้นได้ ดังนี้

- กรณีเป็นการก่อสร้างแบบเสาเข็ม ต้องดูว่าเสาเข็มมีรอยแตกร้าวหรือไม่ ขนาดความยาวและจำนวนของเสาเข็มถูกต้อง ครบถ้วน ตามที่กำหนดหรือไม่
- ถ้าเป็นการก่อสร้างแบบฐานรากไม่มีเสาเข็ม ต้องตรวจสอบคุณสมบัติของดินว่ามีคุณสมบัติตามข้อกำหนดหรือไม่ และฐานรากควรอยู่ลึกตามที่กำหนดในแบบ
- โครงสร้างต้องมีสภาพที่ดี ไม่แตกร้าว บิดเบี้ยว ขนาดความกว้าง ความยาว ความลึกของโครงสร้าง วัสดุ ส่วนประกอบของอาคาร (ประตูหน้าต่าง) เป็นไปตามแบบก่อสร้างที่กำหนดหรือไม่
- อุปกรณ์ประกอบอาคาร ต้องอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้จริง เช่น ลิฟท์ เครื่องปรับอากาศ ระบบไฟฟ้า เป็นต้น

โดยทุกรายการจะกำหนดรายละเอียด วิธีการ
ขั้นตอน รูปแบบ ประชาชนสามารถตรวจสอบ
ได้ว่าทุกอย่างมีความถูกต้อง ครบถ้วน ใช้งาน
ได้จริงตามที่กำหนดในสัญญาจ้างหรือไม่

การตรวจสอบและข้อสังเกตเบื้องต้น
เกี่ยวกับ

งานก่อสร้าง

(ที่มา : คู่มือการแจ้งข้อมูล เบาะแส หรือพยานหลักฐาน
สำหรับการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ
คณะกรรมการ ป.ป.ช.)

งานก่อสร้าง ถนน

โปร่งใส ไร้ทุจริต คือ การกิจของ ก.ร.จ.

สามารถตรวจสอบเบื้องต้นได้ ดังนี้

- **งานดิน** สามารถตรวจดูว่าวัสดุที่ใช้มีคุณภาพตามที่กำหนดหรือไม่ การขุดลอกหน้าดินออกไปทิ้งไปทิ้งที่ใด มีผลประโยชน์ใด ๆ หรือไม่ ถูกต้องตามแบบที่กำหนด หรือไม่ เป็นต้น
- **งานก่อกลุม** สามารถตรวจดูว่าก่อที่นำมาใช้งานมีลักษณะผิวเรียบหรือมีรอยร้าว มีตรา มอก. รับรองคุณภาพประทับหรือไม่ ก่อนเทปูนรองก่อมีการบดอัดดินท้องรองหรือไม่ ก่อนวางก่อได้มีการเทปูนรองก่อ หรือไม่ ขณะนำก่อแต่ละก่อนมาวางต่อกันมีการสอดปูนภายในรางลื่นก่อหรือไม่ เป็นต้น
- **งานก่อลวดเหลี่ยม** สามารถตรวจดูว่ามีการบดอัดดินใต้พื้นที่ก่อสร้างก่อลวดเหลี่ยมหรือไม่ ลักษณะก่อลวดเหลี่ยมมีรอยร้าวหรือไม่ การวางตำแหน่งระยะห่างของก่อ คอนกรีตตามแบบที่กำหนดหรือไม่ เป็นต้น
- **งานลูกรัง และงานหินคลุก** สามารถตรวจดูว่าวัสดุที่ใช้มีคุณภาพตามที่กำหนดหรือไม่ ลักษณะชั้นลูกรังที่ก่อสร้างเสร็จแล้วมีความเรียบหรือไม่ สามารถตรวจสอบระดับความกว้างว่าถูกต้องตามแบบที่กำหนดหรือไม่ และความหนาของชั้นดินลูกรังต้องไม่น้อยกว่า ๒๐ ซม. หรือตามที่กำหนด
- **งานผิวทางของถนน** สามารถแบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ งานผิวทางคอนกรีต งานผิวทางแอสฟัลต์คอนกรีต และงานลาดยางเคพซัล สามารถตรวจดูว่าวัสดุที่ใช้มีคุณภาพตามที่กำหนดหรือไม่ มีขนาด ความหนา ความกว้าง ความยาว ความเรียบร้อยของงานตกแต่งถูกต้องตามแบบที่กำหนดหรือไม่

- **งานเครื่องหมายจราจร** ดูว่าเครื่องหมายจราจรมีครบถ้วนหรือไม่ ขนาดของสีเส้นจราจร ตรงตามแบบหรือไม่ หลุดร่อนหรือไม่ และวัสดุที่นำมาใช้มีมาตรฐานตราประทับ มอก. หรือไม่ (โดยทุกรายการจะกำหนดรายละเอียด วิธีการ ขั้นตอน รูปแบบ ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ว่าทุกอย่างมีความถูกต้อง ครบถ้วน มีคุณภาพ ใช้งานได้จริงตามที่กำหนดในสัญญาจ้างหรือไม่)

การตรวจสอบและข้อสังเกตเบื้องต้น
เกี่ยวกับ

งานก่อสร้าง

(ที่มา : คู่มือการแจ้งข้อมูล เบาะแส หรือพยานหลักฐาน
สำหรับการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ
คณะกรรมการ ป.ป.ช.)

งานก่อสร้าง สะพาน

งานก่อสร้าง เขื่อน

โปร่งใส ไร้ทุจริต คือ การทํางานของ ก.ร.อ.

งานก่อสร้างสะพาน

สามารถตรวจสอบเบื้องต้นได้ ดังนี้

- เสาเข็มมี ขนาด ความยาว และจำนวน ถูกต้องครบถ้วนตามแบบและข้อกำหนดในสัญญาหรือไม่ หรือมีรอยแตกร้าวหรือไม่
 - เหล็กที่ใช้มีขนาดและจำนวนตามแบบที่กำหนด ความหนาของคอนกรีต คานคอนกรีตที่ติดตั้ง มีรอยแตกร้าวหรือไม่ ถูกต้องตามแบบที่กำหนด และข้อกำหนดในสัญญาหรือไม่
 - โครงสร้างมีสภาพที่ดีไม่แตกร้าว บิดเบี้ยว คดงอ และขนาด ความกว้าง ความยาว ความลึกของโครงสร้าง เป็นไปตามแบบที่กำหนดหรือไม่
 - การเปลี่ยนแปลงระดับของผิวจราจรถูกต้องตามแบบก่อสร้าง สามารถใช้งานได้สะดวกหรือไม่
 - วัสดุตกแต่งผิวจราจรต้องอยู่ในสภาพดีไม่หลุดร่อน
- โดยทุกรายการจะกำหนดรายละเอียด วิธีการ ขั้นตอน รูปแบบ ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ว่าทุกอย่างมีความถูกต้อง ครบถ้วน มีคุณภาพใช้งานได้จริง ตามที่กำหนดในสัญญาจ้างหรือไม่

งานก่อสร้างเขื่อน

สามารถตรวจสอบเบื้องต้นได้ ดังนี้

- ตำแหน่งแนวก่อสร้าง ขนาด ความยาว จำนวนเสาเข็ม ขนาดของเหล็ก ความหนาของคอนกรีต ขนาดความกว้างของทางเท้า ความยาวของเขื่อน และขนาดของหินทิ้งหน้าเขื่อน (ถ้ามี)
- โครงสร้างมีสภาพที่ดีไม่แตกร้าว บิดเบี้ยว คดงอ ขนาดความกว้าง ความยาว ความลึกของโครงสร้าง ต้องเป็นไปตามที่กำหนดในแบบก่อสร้าง
- โครงสร้างประกอบครบถ้วนตามแบบก่อสร้าง
- สามารถใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์
- การลอกคลองระบายน้ำ สามารถตรวจดูความลึก ความกว้าง ความลาดชันในการขุดลอก การกำหนดสถานที่ทิ้งดินที่ได้จากการขุดลอก ว่านำไปทิ้งที่ใด มีผลประโยชน์ใด ๆ หรือไม่

ทั้งนี้ การกำหนดรูปแบบของเขื่อนอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะระดับของพื้นที่ คุณสมบัติของดินและข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ ซึ่งไม่ใช่การทุจริต ประชาชนสามารถตรวจสอบรายการต่าง ๆ ได้ว่ามีความถูกต้องครบถ้วน มีคุณภาพ ใช้งานได้จริงตามที่กำหนดในสัญญาจ้าง เนื่องจากทุกรายการจะกำหนดรายละเอียด วิธีการ ขั้นตอน และรูปแบบไว้

การตรวจสอบและข้อสังเกตเบื้องต้น
เกี่ยวกับ

งานก่อสร้าง

(ที่มา : คู่มือการแจ้งข้อมูล เบาะแส หรือพยานหลักฐาน
สำหรับการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ
คณะกรรมการ ป.ป.ช.)

งานก่อสร้าง ยุติระ

โปร่งใส ไร้ทุจริต คือ การทิจของ ก.ร.จ.

สามารถตรวจสอบเบื้องต้นได้ ดังนี้

ความลึก ความกว้าง ปริมาณดินที่ขุด เป็นไปตามที่กำหนดหรือไม่

การขนย้ายดิน หรือ ที่ทิ้งดิน ต้องดูว่าไปทิ้งที่ใด มีผลประโยชน์ใด ๆ หรือไม่

ความลาดชันของขอบสระ เป็นไปตามที่กำหนดหรือไม่

โครงสร้างประกอบต้องมีครบถ้วนตามแบบก่อสร้าง เช่น ท่อระบายน้ำ ประตูระบายน้ำ

โดยทุกรายการจะกำหนดรายละเอียด วิธีการ ขั้นตอน รูปแบบ ซึ่งประชาชนสามารถตรวจสอบได้ว่าทุกอย่างมีความถูกต้อง ครบถ้วน มีคุณภาพ ใช้งานได้จริง ตามที่กำหนดในสัญญาจ้างหรือไม่

ข้อสังเกตเบื้องต้นเกี่ยวกับงานก่อสร้างที่อาจมีการทุจริต

งานก่อสร้าง ไม่สัมพันธ์หรือสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ และการใช้ประโยชน์

ขนาดของโครงสร้างหรือวัสดุประกอบ คลาดเคลื่อนจากแบบก่อสร้างมากผิดปกติ

ไม่สามารถใช้งานได้ตรงตามวัตถุประสงค์

จำนวนของงานไม่ครบถ้วนตามแบบก่อสร้าง

มีความเสื่อมสภาพเร็วกว่าปกติ แต่ทั้งนี้ จะต้องพิจารณาการดูแลบำรุงรักษา ประกอบด้วย

โครงสร้างมีการชำรุด แตกร้าว เอียง หรือมีรอยแยกออกจากกันจนผิดปกติ

ผิววัสดุตกแต่ง หลุดร่อน แตก ซีดจางเร็วกว่าปกติ

นอกจากวิธีการตรวจสอบและข้อสังเกตเบื้องต้นแล้ว ยังสามารถตรวจดูข้อกำหนดของโครงการก่อสร้างที่หน่วยงาน ได้ติดตั้งแผ่นป้ายแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับงานก่อสร้าง ทุกประเภทได้

ตัวอย่างประเภทโครงการ ที่มักมีความเสี่ยง หรือมีโอกาสเกิดการทุจริต

ที่มา : คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (Corruption Risk Assessment) สำนักงาน ป.ป.ช.

🚧 โครงการก่อสร้างถนน และท่อระบายน้ำ 🚧

การจัดจ้างเกี่ยวกับงานก่อสร้างและระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น สร้างถนน ทำท่อระบายน้ำ อาจมีการคิดราคาซ่อนไว้ให้กับผู้รับจ้างบางราย ไว้ใน ปร.๔ (แบบประมาณราคากลาง) บางรายการ ต่อมามีการประกาศขายแบบ แล้วจะมาเจรจากัน โดยผู้รับเหมาด้วยกันหรือกับเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของหน่วยงานด้วยว่า มีการตกลงจ่ายที่เปอร์เซ็นต์ และให้แก่ผู้ควบคุมงานที่เปอร์เซ็นต์ ถ้าเจรจาตกลงกันได้แล้วก็จะสรุปว่าจะให้ผู้รับเหมารายใดเป็นผู้ได้งาน โดยมีการจ่ายเงินค่าตอบแทนให้กับผู้มาซื้อแบบรายอื่น ๆ ที่ตกลงว่าจะไม่เข้ามารับงาน ซึ่งผู้รับเหมาจะทำการยื่นราคาสูงกว่าราคากลางที่กำหนดไว้ บางรายก็ไม่ยื่นซองประกวดราคา เมื่อเปิดซองก็จะให้ผู้รับเหมาที่ตกลงกันได้แล้ว ผู้รับเหมาจะเข้ามาดำเนินการก่อสร้างโครงการ กรณีที่สัญญาระบุการแบ่งงวดงานไว้ ๒ งวด เมื่อส่งงานงวดที่ ๑ ก็จะมีการจ่ายเปอร์เซ็นต์ให้ครึ่งหนึ่งตามที่ตกลงกันได้ ซึ่งงานบางอย่างผู้รับจ้างจะไม่ตรงตามมาตรฐาน โดยมีรูปแบบตามความเสี่ยงการทุจริต เช่น

📐 งานก่อสร้างวางท่อระบายน้ำ

งานก่อสร้างวางท่อระบายน้ำ เช่น จะต้องทำการกดเข็มเหล็กกลมกลวง ความยาว ๒ เมตร ทุกระยะ ๑ เมตร แล้วนำทรายหยาบรองพื้นหนา ๑๐ เซนติเมตร เเทคอนกรีตหยาบหนา ๑๐ เซนติเมตร เพื่อรองรับท่อระบายน้ำ ผู้รับเหมาบางรายไม่มีการกดเข็ม หรือ อาจใช้เข็มที่มีความยาว ๑ เมตร แล้วเอาทรายลง โดยไม่มีการเทคอนกรีตหยาบรองพื้น โดยที่ผู้ควบคุมงานบางรายเอื้อให้แก่ผู้รับเหมา

👷 งานก่อสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก

งานก่อสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก แบบแปลนจะกำหนดให้มีการบดอัดให้แน่นเพื่อป้องกันพื้นทรุด แล้วมีผลทดสอบตามค่าที่ผู้ออกแบบได้กำหนดไว้ ผู้รับเหมาส่วนมากจะ**ไม่มีการบดอัดจริงตามแบบ** โดยจะมีการทำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้สถาบันหรือหน่วยงานราชการมาทำการทดสอบพอเป็นพิธี แล้วทำผลการทดสอบขึ้นมาส่งให้ หน่วยงานที่ว่าจ้างเพื่อให้สอดคล้องกับสัญญาตามแบบแปลนที่ระบุเอาไว้ เมื่อได้ผลการทดสอบที่ระบุว่าได้ค่าความหนาแน่นตามแบบที่ระบุ ก็จะทำการปรีกรายรองพื้นเข้าแบบงานเทคอนกรีตจนแล้วเสร็จ จากนั้นจะต้องมีการบ่มน้ำไม่ให้คอนกรีตสูญเสียไปตามมาตรฐานทางด้านวิศวกรรมพื้นคอนกรีตส่วนมากเมื่อเทแล้วจะ**ไม่มีการบ่มน้ำซึ่งเป็นสาเหตุให้ถนนทรุดคอนกรีตแตกร้า** เนื่องจากพื้นบดอัดไม่แน่นและคอนกรีตมีการสูญเสียเนื่องจากไม่ได้บ่มคอนกรีตด้วยน้ำตามมาตรฐานทางวิศวกรรม

ตัวอย่างประเภทโครงการ ที่มักมีความเสี่ยง หรือมีโอกาสเกิดการทุจริต

ที่มา : คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (Corruption Risk Assessment) สำนักงาน ป.ป.ท.

🚧 โครงการก่อสร้างประปาหมู่บ้าน 🚧

- 💧 ราคาอาจแพงกว่าความเป็นจริง
- 💧 การก่อสร้างอาจไม่เป็นไปตามแบบ สร้างเสร็จใช้งานไม่ได้
- 💧 ถังเก็บน้ำไม่สามารถเก็บน้ำ ไม่สามารถส่งน้ำไปยังบ้านเรือนราษฎรบนพื้นที่สูงได้ เนื่องจากถังเก็บอยู่ในระดับต่ำกว่า ส่วนจุดสุดท้าย
- 💧 การก่อสร้างบางจุดอาจนำหลักฐานจุดที่ดำเนินการมาเป็นหลักฐานเบ็จุดอื่นที่ไม่ได้ก่อสร้าง (วนเบ็ก)

🚧 โครงการระบบเครือข่ายไร้สายความเร็วสูง Free Wifi - CCTV 🚧

- 📶 การกำหนดราคากลางอาจไม่สอดคล้องกับรายละเอียดและคุณลักษณะเฉพาะ
- 📶 การติดตั้งวงจรอาจซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น หรือซ้ำซ้อนกันเอง ติดตั้งไม่ครบ
- 📶 อุปกรณ์บำรุงต่าง ๆ อาจราคาแพงเกินความเป็นจริง เกินความจำเป็น หรือจำเป็นน้อย
- 📶 อาจไม่ได้ใช้ประโยชน์ หรือ ใช้ประโยชน์ไม่เต็มประสิทธิภาพ
- 📶 กล้องโทรทัศน์วงจรปิดแสดงภาพบนจอโทรทัศน์อาจไม่ชัดเจน เช่น ภาพมัว ไม่คมชัด กลางคืนภาพไม่ชัด เพราะไม่มีไฟฟ้าส่องสว่างเพียงพอ

🚧 โครงการขุดสระน้ำ ขุดคลอง ขุดบ่อบาดาล 🚧

- 🪨 ดินอาจหาย ปริมาณดินที่ขุดอาจนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว
- 🪨 มีการคำนวณงบประมาณ นำดินที่ขุดไปทิ้งแต่ไม่ระบุสถานที่ทิ้งให้ชัดเจน อาจทำให้งบประมาณส่วนนี้สูงเกินความจริง ความกว้าง ความลึก ความลาดชันของขอบสระอาจไม่เป็นไปตามที่ระบุไว้ในสัญญา
- 🪨 การใช้ประโยชน์อาจไม่สามารถเก็บน้ำได้จริง (ได้ใช้เงินแต่ไม่ได้ใช้งาน)
- 🪨 อาจมีการทุจริตมากกว่าตามที่ระบุไว้ในสัญญา
- 🪨 อาจไม่มีของหรือมีแต่ไม่ครบ ขุดไม่ครบจำนวน หรือไม่มีการดำเนินการใด ๆ แต่นำหลักฐานของอีกแห่งหนึ่งมาประกอบการเบิกจ่ายงบประมาณ
- 🪨 อาจเลือกพื้นที่ผิดเป้าหมาย ไม่ใช่เป็นพื้นที่ราบต่ำขาดประสิทธิภาพในการเก็บกักน้ำ พื้นที่เป็นดินทราย พื้นที่เกลือขึ้น เป็นดินเค็ม พื้นที่ซึ่งมีก้อนหินขนาดใหญ่ คุณภาพน้ำไม่เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร หรือขนาดพื้นที่ขุดสระน้ำมีไม่เพียงพอตามเงื่อนไขของโครงการ

สัญญาณเตือนความเสี่ยงการทุจริตเบื้องต้น (Corruption Risk Warning Signs)

(ที่มา : สัญญาณเตือนความเสี่ยงการทุจริตเบื้องต้น เพื่อใช้ในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินโครงการที่เป็นไปตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ สำนักงาน ป.ป.ท.)

การสำรวจออกแบบ

- ออกแบบไม่ตรงกับแบบสำรวจ หรือใช้ผลสำรวจที่เคยสำรวจไว้นานแล้วมาออกแบบ
- ใช้แบบมาตรฐานโดยไม่ปรับให้เหมาะสมกับพื้นที่จริง
- ในการออกแบบไม่มีการลงพื้นที่เพื่อสำรวจข้อมูลจริง

สัญญาณเตือนความเสี่ยงการทุจริตเบื้องต้น (Corruption Risk Warning Signs)

(ที่มา : สัญญาณเตือนความเสี่ยงการทุจริตเบื้องต้น เพื่อใช้ในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินโครงการที่เป็นไปตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ สำนักงาน ป.ป.ท.)

การกำหนดขอบเขตการจ้างและกำหนดราคากลาง

- การกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติผู้เสนอราคาไม่เหมาะสม/การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะ/ การกำหนดให้ใช้สินค้าบางยี่ห้อ โดยไม่ระบุว่า “หรือเทียบเท่า”
- การกำหนดรายละเอียดหรือคุณลักษณะของพัสดุที่เกี่ยวกับผู้ผลิต และได้รับอนุมัติ จดทะเบียนผลิตภัณฑ์จากสำนักมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือได้รับการรับรอง คุณภาพจากมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ISO หรือการระบุว่า มีตัวแทนจำหน่ายในประเทศไทย มีบริการหลังการขายและมีอะไหล่สำรอง เป็นผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการทดสอบจากสถาบัน ต่าง ๆ ทำให้มีผู้ประกอบการเพียงรายเดียวเป็นผู้มีคุณสมบัติ เป็นผู้มีสิทธิเสนอราคา ตามประกาศ ทำให้เป็นการกีดกัน หรือไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม หรือเป็นการลือคสเปค หรือต้องการสินค้าจากต่างประเทศเป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับ ผู้ประกอบการบางราย
- กรณีงานก่อสร้างที่มีการกำหนดให้มีหนังสือรับรอง “ผลงานการก่อสร้างประเภทเดียวกัน” ไม่ได้กำหนดรายละเอียดที่ชัดเจนของความหมาย ผลงานประเภทเดียวกันไว้
- ราคากลางงานก่อสร้างที่ใช้ราคาวัสดุก่อสร้างจากแหล่งอื่นนอกเหนือจากที่หลักเกณฑ์ หรือ มติ ครม. กำหนดไว้ หรือผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางไม่มีการจัดทำบันทึกแสดงรายละเอียด ของการกำหนดราคาและเหตุผลความจำเป็นประกอบ

สัญญาณเตือนความเสี่ยงการทุจริตเบื้องต้น (Corruption Risk Warning Signs)

(ที่มา : สัญญาณเตือนความเสี่ยงการทุจริตเบื้องต้น เพื่อใช้ในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินโครงการที่เป็นไปตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ สำนักงาน ป.ป.ท.)

การกำหนดขอบเขตการจ้างและกำหนดราคากลาง (ต่อ)

- มีการคำนวณปริมาณงานในราคากลางมากกว่าหรือน้อยกว่าที่มีอยู่ในแบบก่อสร้าง และรายการประกอบแบบ หรือบางรายการไม่มีอยู่ในแบบก่อสร้าง
- กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานโดยไม่ได้นับระยะเวลาการบ่มคอนกรีต และการทดสอบหาค่าความต้านแรงอัดของแท่งคอนกรีตเข้าไว้ด้วย
- ใช้ประมาณการในการจัดหางบประมาณเป็นราคากลาง
- กรณีมีราคากลางสูงหรือต่ำกว่า 15% และไม่มีการจัดส่งรายละเอียดการคำนวณราคากลางไปยังสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน
- ใช้ราคาพาณิชย์จังหวัดที่ยังไม่ได้หัก VAT
- ใช้ราคาสี่บทรอบที่ยังไม่ได้หัก VAT

จังหวัดสมุทรสงคราม โดย สำนักงานกรมโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสมุทรสงคราม

โครงการฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 18 แห่ง
-ก่อสร้างและติดตั้งโป๊ะเทียบเรือ จำนวน 18 แห่ง จำนวน 22 ชุด รูปแบบตามสัญญาจ้าง
บริษัท แมกสองคอนกรีต จำกัด 74/6 หมู่ที่ 5 ตำบลบางขันแตก อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสงคราม 75000 โทร.034-770056
72/2566 ลงวันที่ 19 มกราคม 2566
สัญญาเริ่มต้น 20 มกราคม 2566 วันสิ้นสุดสัญญา 26 กันยายน 2566 รวมระยะเวลา 250 วัน
14,930,000.- บาท (สิบสี่ล้านบาทเก้าแสนสามหมื่นบาทถ้วน)

สัญญาณเตือนความเสี่ยงการทุจริตเบื้องต้น (Corruption Risk Warning Signs)

(ที่มา : สัญญาณเตือนความเสี่ยงการทุจริตเบื้องต้น เพื่อใช้ในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินโครงการที่เป็นไปตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ สำนักงาน ป.ป.ท.)

การกำหนดเงื่อนไขการประกวดราคา

- ไม่ระบุคุณลักษณะเฉพาะ คุณภาพของวัสดุงานก่อสร้าง
- การกำหนดเงื่อนไขการจ่ายเงินเป็นราคาเหมารวม ไม่มีการกำหนดแผนงาน หรือมีการจ่ายเงินงวดแรก ๆ มากกว่าค่างานที่ต้องส่งมอบ
- คุณลักษณะ ปริมาณงานของงานที่จะจัดซื้อจัดจ้าง ไม่ตรงกับเอกสารโครงการ และงบประมาณ
- การระบุสูตรค่า K หรือ ESCALATION FACTOR การขอค่าชดเชยงานก่อสร้าง ตามสัญญาแบบปรับราคาได้ไม่ครบถ้วน หรือไม่ถูกต้องตามประเภทและลักษณะงาน (ค่า K คือ ตัวเลขดัชนีที่ใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของค่างาน ณ ระยะเวลาที่ผู้รับเหมา ก่อสร้างเปิดซองประกวดราคา เปรียบเทียบกับระยะเวลาที่ส่งงานในแต่ละงวดงาน)
- กรณีงานก่อสร้างที่มีเนื้องานครุภัณฑ์เป็นส่วนประกอบไม่ได้มีการกำหนดให้ผู้รับจ้าง ยื่นแคตตาล็อกของครุภัณฑ์ตามที่กำหนดในเอกสารรายการประกอบแบบมาพร้อมกับ เอกสารทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ไว้ในเอกสารประกวดราคา

สัญญาณเตือนความเสี่ยงการทุจริตเบื้องต้น (Corruption Risk Warning Signs)

(ที่มา : สัญญาณเตือนความเสี่ยงการทุจริตเบื้องต้น เพื่อใช้ในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินโครงการที่เป็นไปตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ สำนักงาน ป.ป.ท.)

การพิจารณาผลการประกวดราคา E-auction หรือคัดเลือกผู้รับจ้าง

- ผู้ที่ยื่นเสนอราคาต่ำสุด ถูกได้รับการพิจารณาอย่างไม่สมเหตุสมผลว่ามีคุณสมบัติไม่ตรงตามข้อกำหนด
- จัดทำเกณฑ์ย่อย หรือขั้นตอนการประเมินที่ไม่เหมาะสม หรือผลชนะพิจารณาแตกต่างจากเอกสารการประกวดราคาที่เผยแพร่
- ข้อเสนอราคาที่มีหลักประกันของประกวดราคา หรือมีเลขที่ต่อเนื่องกัน ซึ่งอาจชี้ให้เห็นว่าเป็นการซื้อโดยผู้ซื้อคนเดียว
- ผู้เข้าเสนอราคามีหมายเลขโทรศัพท์เดียวกัน หรือคล้ายกัน หรือผู้เสนอราคาหลายคนมีที่อยู่เดียวกัน
- การเสนอราคาใกล้เคียงกันมาก หรือห่างกันมากอย่างที่อธิบายไม่ได้ เช่น ระหว่างราคาต่ำสุด และราคาต่ำสุดรองลงมา ห่างกันน้อยกว่า 1% หรือมากกว่า 10% (สามารถตรวจดูได้ในรายงานเสนอผลการพิจารณาการเสนอราคา)
- ราคาที่ชนะการประมูล อยู่ใกล้กับลำดับต่ำสุดลำดับถัดไปมาก
- การพิจารณาผลการประกวดราคา E-auction หรือคัดเลือกผู้รับจ้าง มีการยกเลิกการประกวดราคามากกว่า 1 ครั้ง

สัญญาณเตือนความเสี่ยงการทุจริตเบื้องต้น (Corruption Risk Warning Signs)

(ที่มา : สัญญาณเตือนความเสี่ยงการทุจริตเบื้องต้น เพื่อใช้ในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินโครงการที่เป็นไปตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ สำนักงาน ป.ป.ท.)

สัญญาณจัดซื้อจัดจ้าง

- การแบ่งงานไม่ตรงกับประกาศ
- การไม่นำสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มาใช้กับสัญญาก่อสร้าง
- ประกาศและเอกสารการประกวดราคา ระบุให้ใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ แต่สัญญาใช้แบบปรับราคาไม่ได้
- การวางหลักประกันสัญญา ไม่ครบถ้วน ถูกต้อง
- การกำหนดค่าปรับไม่ตรงกับประกาศ และไม่เป็นไปตามระเบียบ
- มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขสัญญาบางอย่างทำให้มีระยะเวลามากขึ้น
- แก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญา โดยเพิ่มเติมงานจากแบบรูป และรายละเอียดตามสัญญา ที่เป็นการเพิ่มเติมงานก่อสร้างที่เพิ่มเติมขึ้นใหม่ เป็นงานก่อสร้างที่ไม่ต่อเนื่องสัมพันธ์กับงานก่อสร้างเดิม และไม่อยู่ภายในขอบเขต วัตถุประสงค์ของสัญญาจ้างเดิม
- ยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างในราคาที่ผ่านการต่อรองแล้ว และไปจัดซื้อใหม่ในราคาที่สูงกว่าเดิม
- ไม่ทำการสอบยื่นหลักประกันสัญญา
- รับหลักประกันสัญญาภายหลังจากวันลงนามในสัญญา
- มีการแก้ไขสัญญา โดยไม่ระบุวันที่ หรือทำบันทึกเพิ่มเติมต่อท้ายสัญญา แล้วลงนามโดยผู้รับจ้างฝ่ายเดียว

สัญญาณเตือนความเสี่ยงการทุจริตเบื้องต้น (Corruption Risk Warning Signs)

(ที่มา : สัญญาณเตือนความเสี่ยงการทุจริตเบื้องต้น เพื่อใช้ในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินโครงการที่เป็นไปตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ สำนักงาน ป.ป.ท.)

การควบคุมงาน

- ไม่มีการบันทึกแจ้งคณะกรรมการตรวจรับ ในวันที่ผู้รับจ้างเริ่มทำงาน และวันที่ผู้รับจ้างทำงานแล้วเสร็จในแต่ละงวดงาน
- ไม่มีการตรวจรับวัสดุ และอนุมัติใช้วัสดุ
- ไม่มีการตรวจสอบงานก่อนอนุมัติให้ดำเนินการเหคนกรีต
- มีการสั่งให้แก้ไขงาน ให้หยุดงาน โดยไม่แจ้งคณะกรรมการตรวจรับ
- มีการสั่งให้ผู้รับจ้าง แก้ไขงาน หรือสั่งพักงาน โดยไม่มีความเหมาะสม
- ไม่จดบันทึกสภาพการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างและเหตุการณ์โดยละเอียดทุกวัน เช่น การรายงานสภาพอากาศในแต่ละวัน ชนิดเครื่องจักรที่ใช้ในการทำงาน ปริมาณคนงาน เป็นต้น หรือไม่มีรูปถ่ายประกอบการทำงานของผู้รับจ้างในแต่ละขั้นตอน
- กรณีแบบแปลนและรายละเอียดมีความขัดแย้งกัน หรือมีความคลาดเคลื่อน ผู้ควบคุมงาน และคณะกรรมการตรวจการจ้างใช้ดุลพินิจให้ผู้รับจ้างดำเนินงานเลย โดยไม่รายงานผู้ว่าจ้างเพื่อขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาจ้าง

สัญญาณเตือนความเสี่ยงการทุจริตเบื้องต้น (Corruption Risk Warning Signs)

(ที่มา : สัญญาณเตือนความเสี่ยงการทุจริตเบื้องต้น เพื่อใช้ในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินโครงการที่เป็นไปตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ สำนักงาน ป.ป.ท.)

การตรวจรับงาน

- คณะกรรมการตรวจรับไม่ตรวจสอบบัญชีแสดงจำนวนช่าง พร้อมระบุช่างผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือ หรือผู้มีวุฒิปับตรพร้อมหลักฐานต่างๆ ก่อนเริ่มลงมือทำงาน
- การตรวจสอบงานก่อสร้างไม่ตรวจสอบเอกสารสัญญากับงานที่ทำจริง เช่น รายงานการควบคุมงานรายวัน/รายสัปดาห์ ของผู้ควบคุมงาน
- การตรวจรับ ไม่มีหลักฐานในการทดสอบวัสดุที่ต้องทำการทดสอบ (กรณีที่ต้องมีการทำการทดสอบวัสดุ)
- การต่อสัญญา หรือขยายระยะเวลา โดยลด หรืองดค่าปรับ ไม่ถูกต้องตามระเบียบฯ หรือไม่มีเหตุอันสมควร
- ค่าแรงค่าปรับไม่ถูกต้อง หรือแจ้งสงวนสิทธิค่าปรับล่าช้า หรือไม่แจ้งสงวนสิทธิค่าปรับก่อนหมดอายุสัญญา ทำให้ราชการเสียสิทธิการเรียกค่าปรับ
- มีการตรวจรับงานทั้ง ๆ ที่งานยังไม่แล้วเสร็จตามสัญญา/ตรวจรับงานล่าช้าผิดปกติ

